

ประมวลรายวิชาสันติศึกษาสำหรับครู
Peace Studies for Teachers

1. รหัสและชื่อรายวิชา		
10-165-212	ชื่อรายวิชา (ภาษาไทย)	สันติศึกษาสำหรับครู
	ชื่อรายวิชา (ภาษาอังกฤษ)	Peace Studies for Teachers
2. จำนวนหน่วยกิต		
3 หน่วยกิต 3 (2-2-5)		
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา		
หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาปลาย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หมวดวิชาเลือก		
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน		
4.1 อาจารย์ ดร.จิตติมา มานะการ	ผู้รับผิดชอบรายวิชา	
4.2 อาจารย์วาริน นาราวีทย์	อาจารย์ผู้สอน	
4.3 อ.พิเศษ		
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน		
ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาปลาย		
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)		
ไม่มี		
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)		
ไม่มี		
8. สถานที่เรียน		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์		
ห้อง ST 305 – 306		
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด		
6 พฤศจิกายน 2566		

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา	
การตอบสนองผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLO) และถ่ายทอดสู่วัตถุประสงค์ของรายวิชา (CLO)	
PLO	CLO
PLO2: แสดงพฤติกรรมที่พึงซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพครู	1.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งโดยสันติ ครอบครัว ชุมชน
PLO3: มีภาวะผู้นำและสามารถทำงานร่วมกับ	1.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจความหมาย

ผู้อื่นโดยใช้หลักสันติศึกษาได้	แนวคิดเกี่ยวกับสันติภาพและสันติศึกษา ประเภทและปัญหาความรุนแรงความขัดแย้งในสังคม ครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่างประเทศ โดยอาศัยองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ สังคมวิทยา จิตวิทยาสังคม
PLO4: ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้	1.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการนำแนวคิดเกี่ยวกับสันติภาพและสันติศึกษามาประยุกต์ใช้ในการจัดการความขัดแย้งโดยสันติ ในสถานศึกษา โดยเน้นกรณีศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
PLO5: ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้	

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา เพื่อปรับปรุงเทคนิค วิธีการสอน สื่อ ให้ความทันสมัยและวิเคราะห์กรณีศึกษาในพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

คำอธิบายของรายวิชา

หลักการและแนวคิด เกี่ยวกับสันติภาพ และสันติศึกษา ประเภทและปัญหาความรุนแรงความขัดแย้งในครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา สังคม ในประเทศและระหว่างประเทศ ประยุกต์ใช้ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ สังคมวิทยา จิตวิทยาสังคม เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยเน้นกรณีศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และภูมิภาคอื่นของประเทศ ประยุกต์ใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาผ่านกระบวนการทางวิชาการที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

Principles and concepts in peace and peace studies, various aspects of conflict in families, communities, educational institutions, and domestic and international societies. Apply knowledges of political science, sociology and social psychology to resolve conflicts by focusing on the case studies of southern border provinces and other regions. Apply the practical solutions based on academic processes in order to use in the southern border provinces.

จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมงต่อภาคการศึกษา			
	บรรยาย	การฝึกปฏิบัติ/ การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง	สอนเสริม
3(2-2-5)	4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	2	5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (75 ชั่วโมงต่อภาค)	สอนเสริมก่อน สอบกลางภาค

	(60 ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษา)		การศึกษา)	และปลายภาค รวม 6 ชั่วโมง		
3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล ตารางการให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล						
รายวิชา	อาจารย์ผู้สอน	วัน-เวลา ให้คำปรึกษา	สถานที่หรือ หมายเลข ห้อง ผู้สอน	หมายเลข โทรศัพท์ ผู้สอน	ที่อยู่ของ E-mail ผู้สอน	รวมจำนวน ชั่วโมงต่อ สัปดาห์ ที่ให้ คำปรึกษา
(10-165-212) สันติศึกษา สำหรับครู	1.อ.ดร.จิตติมา มานะการ	วันอาทิตย์ เวลา 10.00- 12.00 น. 16.00 - 17.00 น.	คณะวิทยาฯ	099- 6350941	chittima.c@pn u.ac.th	3 ชม./ สัปดาห์
	2.อ.วาริน นารา วิทย์	วันอาทิตย์ เวลา 10.00- 12.00 น. 16.00 - 17.00 น.	คณะวิทยาฯ	088 - 7685661	warin@me.co m	3 ชม./ สัปดาห์

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

PLO	CLO	1.1 ผลการเรียนรู้	1.2 กลยุทธ์/วิธีการสอน	1.3 กลยุทธ์/วิธีการประเมินผล
PLO๒: แสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้จรรยาบรรณวิชาชีพครู	1.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งโดยสันติครอบครัว ชุมชน	๑. มีความรู้ความเข้าใจในนิเทศน์เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจรรยาบรรณวิชาชีพครูสำหรับการสร้างสรรค์สังคมแห่งความรู้	1. การบรรยาย 2. การทำกิจกรรมกลุ่ม 3. การยกสถานการณ์ตัวอย่าง (ปฏิบัติกิจกรรมตามสถานการณ์ เกม และบทบาทสมมติ แล้วอภิปรายถึงแนวคิด ข้อคิดที่สร้างความเข้าใจชีวิตตนเอง เข้าใจคนอื่น และเข้าใจธรรมชาติ และการปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสมและสันติ)	1. ประเมินจากการทำกิจกรรมกลุ่ม 2. ประเมินจากงานกลุ่ม (พิจารณาจากพฤติกรรม การเข้าเรียนและการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องและตรงเวลา)
PLO๒: แสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้จรรยาบรรณวิชาชีพครู	1.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดพฤติกรรมจัดการความขัดแย้งโดยสันติ ครอบครัว ชุมชน	2. นำความรู้ในคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบวิชาชีพ	1. การทำกิจกรรมกลุ่ม 2. การยกสถานการณ์ตัวอย่าง 3. การทำโครงการอาสาพัฒนาสังคม	1. ประเมินจากการทำกิจกรรมกลุ่ม 2. ประเมินจากงานกลุ่ม 3. ประเมินจากเล่มโครงร่างโครงการอาสาพัฒนาสังคม 4. ประเมินจากเล่มโครงการอาสาพัฒนาสังคม

2. ด้านความรู้

PLO	CLO	2.1 ผลการเรียนรู้	2.2 กลยุทธ์/วิธีการสอน	2.3 กลยุทธ์/วิธีการประเมินผล
PLO๒: แสดง	1.2 เพื่อให้	1. ตระหนักถึงคุณค่าและ	1. การระดมสมอง	1. ประเมินจากการ

พฤติกรรมที่บ่งชี้ จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและ เกิดพฤติกรรม การจัดการความ ขัดแย้งโดยสันติ ครอบครัว ชุมชน	ความสำคัญของศาสตร์ วิชาชีพและศาสตร์เฉพาะ ด้านที่มีต่อการแก้ปัญหา และการต่อยอดองค์ ความรู้ในการดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพ	2. การสอนที่เน้นการ สืบค้นงานบทความ วิจัยสันติศึกษาใหม่ๆ (การวิเคราะห์ กรณีศึกษาจาก ภาพยนตร์คัดสรรเพื่อ เปรียบเทียบกับ ทฤษฎีต่างๆ ที่เรียน)	ทำกิจกรรมกลุ่ม 2. ประเมินจากงาน กลุ่ม 3. ประเมินจากการ นำเสนอโครงการ อาสาพัฒนาสังคม 4. ประเมินจากการ นำเสนอวิจัย
--	--	--	--	---

3. ด้านทักษะทางปัญญา

PLO	CLO	3.1 ผลการเรียนรู้	3.2 กลยุทธ์/ วิธีการสอน	3.3 กลยุทธ์/ วิธีการ ประเมินผล
PLO๔: ใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาการ เรียนการสอนและ การเรียนรู้ตลอด ชีวิตได้	1.3 เพื่อให้ผู้เรียน มีทักษะการนำ แนวคิดเกี่ยวกับ สันติภาพและ สันติศึกษามา ประยุกต์ใช้ในการ จัดการความ ขัดแย้งโดยสันติ ในสถานศึกษา โดยเน้น กรณีศึกษาใน พื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้	3.1 กระบวนการค้นหา ข้อเท็จจริง การทำความเข้าใจและการประเมิน เข้าใจและการประเมิน ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ หลากหลายสามารถคิด และแก้ปัญหาอย่างมี เหตุผล	1. ส่งเสริมการ เรียนรู้จากการ ค้นคว้าด้วยตนเอง	1. ประเมินจากเล่ม ร่างโครงการฯ 2. ประเมินจากการ นำเสนอโครงร่าง โครงการฯ 3. ประเมินจากเล่ม โครงการฯ 4. ประเมินจากการ นำเสนอโครงการฯ 5. ประเมินจากงาน กลุ่ม 6. ประเมินจาก แบบฝึกหัด
PLO๕: ใช้ ภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารได้	1.3 เพื่อให้ผู้เรียน มีทักษะการนำ แนวคิดเกี่ยวกับ สันติภาพและ สันติศึกษามา ประยุกต์ใช้ในการ จัดการความ ขัดแย้งโดยสันติ ในสถานศึกษา โดยเน้น กรณีศึกษาใน พื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้	3.2 สามารถคิดวิเคราะห์ ข้อมูล หรือประเด็น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ ตลอดจนสามารถใช้ ข้อมูลสู่กระบวนการ แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมี ระบบเพื่อการดำรงชีวิต อย่างมีปัญญา	1. ส่งเสริมการเรียนรู้ จากการแก้ปัญหา	1. ประเมินจากเล่ม ร่างโครงการฯ 2. ประเมินจากการ นำเสนอโครงร่าง โครงการฯ 3. ประเมินจากเล่ม โครงการฯ 4. ประเมินจากการ นำเสนอโครงการฯ 5. ประเมินจากงาน กลุ่ม 6. ประเมินจาก แบบฝึกหัด
PLO๒ : แ ส ด ง	1.1 เพื่อให้ผู้เรียน	3.3 สามารถปรับตัวใน	1. การทำกิจกรรม	1. ประเมินจากการทำ

พฤติกรรมที่บ่งชี้ จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	มีความรู้ความ เข้าใจและเกิด พฤติกรรมการ จัดการความ ขัดแย้งโดยสันติ ครอบครัว ชุมชน	สังคมแห่งการเรียนรู้และ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ได้อย่างมีความสุข	กลุ่ม 2. การยก สถานการณ์ตัวอย่าง	กิจกรรมกลุ่ม 2. ประเมินจากงาน กลุ่ม															
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ <table> <tr> <th>PLO</th><th>CLO</th><th>4.1 ผลการเรียนรู้</th><th>4.2 กลยุทธ์/วิธีการ สอน</th><th>4.3 กลยุทธ์/ วิธีการ ประเมินผล</th></tr> <tr> <td>PLO๓: มีภาวะ ผู้นำและสามารถ ทำงานร่วมกับ ผู้อื่นโดยใช้หลัก สันติศึกษาได้</td><td>๑.2 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความ เข้าใจความหมาย แนวคิดเกี่ยวกับ สันติภาพ และ สันติศึกษา ประเภท และ ปัญหาความ รุนแรง ความ ขัดแย้งในสังคม ครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่าง ประเทศ โดย อาศัยองค์ความรู้ ทางด้านรัฐศาสตร์ สังคมวิทยา จิตวิทยาสังคม</td><td>4.1 มีความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบของตนเองและ สมาชิกในสังคมหลักการทำงานและอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นอย่างเป็น กัลยาณมิตร</td><td>1. ให้ความสำคัญกับ การทำงานกลุ่ม 2. ให้ความสำคัญกับ การนำเสนอผลงานกลุ่ม</td><td>1. สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม</td></tr> <tr> <td>PLO๒ : แส ด ง พฤติกรรมที่บ่งชี้ จรรยาบรรณ วิชาชีพครู</td><td>1.1 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความ เข้าใจและเกิด พฤติกรรมการ จัดการความ ขัดแย้งโดยสันติ</td><td>4.2 สามารถสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี มีความ รับผิดชอบและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข</td><td></td><td></td></tr> </table>					PLO	CLO	4.1 ผลการเรียนรู้	4.2 กลยุทธ์/วิธีการ สอน	4.3 กลยุทธ์/ วิธีการ ประเมินผล	PLO๓: มีภาวะ ผู้นำและสามารถ ทำงานร่วมกับ ผู้อื่นโดยใช้หลัก สันติศึกษาได้	๑.2 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความ เข้าใจความหมาย แนวคิดเกี่ยวกับ สันติภาพ และ สันติศึกษา ประเภท และ ปัญหาความ รุนแรง ความ ขัดแย้งในสังคม ครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่าง ประเทศ โดย อาศัยองค์ความรู้ ทางด้านรัฐศาสตร์ สังคมวิทยา จิตวิทยาสังคม	4.1 มีความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบของตนเองและ สมาชิกในสังคมหลักการทำงานและอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นอย่างเป็น กัลยาณมิตร	1. ให้ความสำคัญกับ การทำงานกลุ่ม 2. ให้ความสำคัญกับ การนำเสนอผลงานกลุ่ม	1. สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	PLO๒ : แส ด ง พฤติกรรมที่บ่งชี้ จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	1.1 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความ เข้าใจและเกิด พฤติกรรมการ จัดการความ ขัดแย้งโดยสันติ	4.2 สามารถสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี มีความ รับผิดชอบและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข		
PLO	CLO	4.1 ผลการเรียนรู้	4.2 กลยุทธ์/วิธีการ สอน	4.3 กลยุทธ์/ วิธีการ ประเมินผล															
PLO๓: มีภาวะ ผู้นำและสามารถ ทำงานร่วมกับ ผู้อื่นโดยใช้หลัก สันติศึกษาได้	๑.2 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความ เข้าใจความหมาย แนวคิดเกี่ยวกับ สันติภาพ และ สันติศึกษา ประเภท และ ปัญหาความ รุนแรง ความ ขัดแย้งในสังคม ครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่าง ประเทศ โดย อาศัยองค์ความรู้ ทางด้านรัฐศาสตร์ สังคมวิทยา จิตวิทยาสังคม	4.1 มีความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบของตนเองและ สมาชิกในสังคมหลักการทำงานและอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นอย่างเป็น กัลยาณมิตร	1. ให้ความสำคัญกับ การทำงานกลุ่ม 2. ให้ความสำคัญกับ การนำเสนอผลงานกลุ่ม	1. สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม															
PLO๒ : แส ด ง พฤติกรรมที่บ่งชี้ จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	1.1 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความ เข้าใจและเกิด พฤติกรรมการ จัดการความ ขัดแย้งโดยสันติ	4.2 สามารถสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี มีความ รับผิดชอบและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข																	

	ครอบครัว ชุมชน			
PLO๓: มีภาวะผู้นำและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยใช้หลักสันติศึกษาได้	๑.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจความหมายแนวคิดเกี่ยวกับสันติภาพและสันติศึกษาประเภทและปัญหาความรุนแรงความขัดแย้งในสังคมครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่างประเทศ โดยอาศัยองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ สังคมวิทยา จิตวิทยาสังคม	4.3 ตระหนักถึงคุณค่าของการมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติด้วยจิตสาธารณะ	1. ให้ความสำคัญกับการทำงานกลุ่ม 2. ให้ความสำคัญกับการนำเสนองานกลุ่ม	1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
PLO๓: มีภาวะผู้นำและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยใช้หลักสันติศึกษาได้	๑.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจความหมายแนวคิดเกี่ยวกับสันติภาพและสันติศึกษาประเภทและปัญหาความรุนแรงความขัดแย้งในสังคมครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่างประเทศ โดยอาศัยองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ สังคมวิทยา จิตวิทยาสังคม	4.4 เคารพในสิทธิของบุคคลอื่นและเข้าใจความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำการเป็นสมาชิกที่ดีในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและองค์กรในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสังคม	1. ใช้วิธีสอนแบบเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น	1. ประเมินจากพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

6. ด้านทักษะด้านการจัดการเรียนรู้				
PLO	CLO	5.1 ผลการเรียนรู้	5.2 กลยุทธ์/วิธีการสอน	5.3 กลยุทธ์/วิธีการประเมินผล
PLO๕: ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้	1.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสันติภาพและสันติศึกษามาประยุกต์ใช้ในการจัดการความขัดแย้งโดยสันติในสถานศึกษาโดยเน้นกรณีศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	6.1 มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ พัฒนาการ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน และการประเมินผลการเรียนรู้ในบริบทจริงได้อย่างเหมาะสม	1. เน้นการนำเสนอ งานกลุ่มและ รายบุคคล	1. ประเมินจากการนำเสนองานกลุ่ม 2. ประเมินจากการนำเสนอร่างโครงการอาสาพัฒนาสังคม 3. ประเมินจากการนำเสนอโครงการอาสาพัฒนาสังคม

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์		วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนการสอนและ สื่อที่ใช้	สื่อที่ใช้ในการสอน	ชื่อผู้สอน
		ทฤษฎี	ปฏิบัติการ			
1-2	● ปฐมนิเทศรายวิชาและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนการสอน 1. บทนำของวิชาสันติศึกษาสำหรับครู Peace Studies for Teachers 2. ความหมาย และแนวคิดหลักเกี่ยวกับสันติภาพ และสันติศึกษา 3. แนวคิดสันติศึกษาผ่านการเรียนรู้ วิวัฒนาการความเชื่อ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมชายแดนใต้ - แหลชมลายุกับการตั้งถิ่นฐานของผู้คนยุคก่อนประวัติศาสตร์ - อาณาจักรลังกาสุกะ และอาณาจักรที่เคยมีอิทธิพลในคาบสมุทรมลายู - วิวัฒนาการความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม ของคนในพื้นที่ชายแดนใต้	4	0	- เตรียมความพร้อมก่อนเรียนโดยการแนะนำรายวิชา ชี้แจงการวัดผล ประเมินผล ระเบียบวินัยในการเข้าเรียนให้ตรงเวลา ระเบียบการแต่งกาย ของนักศึกษาในห้องเรียน แหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม - สอบถามผู้เรียนและเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในชั้นเรียนในประเด็นเกี่ยวกับสันติศึกษาสำหรับครู	- powerpoint - เอกสารประกอบการบรรยาย - ใบงาน	อ.ดร.จิตติมา มานะการ อ.วาริน นาราวิทย์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์		วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนการสอนและ สื่อที่ใช้	สื่อที่ใช้ในการสอน	ชื่อผู้สอน
		ทฤษฎี	ปฏิบัติการ			
3-5	4. ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในระดับครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่างประเทศ - แนวคิดพื้นฐานของความขัดแย้ง - องค์ประกอบของความขัดแย้ง 5. ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในระดับครอบครัว ชุมชน ชาติ และระหว่างประเทศ กรณีศึกษาประวัติศาสตร์ การเมืองปัตตานี ความสัมพันธ์ และความขัดแย้ง - รัฐปัตตานี ภายใต้การปกครองของราชวงศ์ศรีวังสา - รัฐปัตตานี ภายใต้การปกครองของราชวงศ์กลันตัน 6. การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี สันติวิธีในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ - กระบวนการในการจัดการความขัดแย้ง	4	0	- ปฐมนิเทศและแนะนำรายวิชา - อาจารย์ประจำวิชาบรรยายโดยใช้โปรแกรมนำเสนอ และสื่อสารสองทาง - เน้นการตั้งคำถามและคำตอบ และการให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น - บรรยาย โดยใช้สื่อ Power Point - แบ่งกลุ่มนักศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์ - อภิปรายกลุ่มใหญ่ - ถามตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	- powerpoint - เอกสารประกอบ - ใบงาน - VDO	อ.วาริน นาราวิทย์ อ.พิเศษ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์		วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนการสอนและ สื่อที่ใช้	สื่อที่ใช้ในการสอน	ชื่อผู้สอน
		ทฤษฎี	ปฏิบัติการ			
	- การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี - กรณีศึกษาปัดตานีช่วงต้นรัตนโกสินทร์ - กรณีศึกษาปัดตานีหลังสนธิสัญญาแองโกลสยาม					
6-8	7. การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี จุดเปลี่ยนและการปรับตัวของประเทศไทยสู่ สมัยใหม่ของสังคมพหุวัฒนธรรม - นโยบายรัฐนิยมสู่การต่อสู้ด้วยสันติวิธี - สงครามอสมมาตรในยุคแห่งการ ปลดปล่อยอาณานิคม - ความขัดแย้งร่วมสมัยสันติภาพบน รากฐานของการสร้างความเข้าใจ - การปรับตัวของประเทศไทยสู่นโยบายสร้าง สังคมพหุวัฒนธรรมชายแดนใต้ - กรณีศึกษาการแก้ปัญหาความขัดแย้งใน พื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ด้วยสันติวิธี 8. กระบวนการในการจัดการความขัดแย้ง และการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี	4	0	-บรรยายเชิงอภิปราย โดยมีการสื่อสาร สองทาง เน้นการตั้งคำถามและให้ นักศึกษาตอบเพื่อแสดงความคิดเห็น โดยใช้สื่อ power point -ฝึกฝนแก้ปัญหาจากแบบฝึกหัด นักศึกษาแลกเปลี่ยนกันตรวจแบบฝึกหัด - ใบงาน เพื่อการเรียนรู้ ค้นคว้า และ ทบทวนความเข้าใจ	- powerpoint - เอกสารประกอบ การบรรยาย - ใบงาน - VDO	อ.วาริน นาราวิทย์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์		วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนการสอนและ สื่อที่ใช้	สื่อที่ใช้ในการสอน	ชื่อผู้สอน
		ทฤษฎี	ปฏิบัติการ			
	- กรณีศึกษาการแก้ปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ด้วยสันติวิธี - มอบโจทย์การศึกษาวรรณกรรมกรณีศึกษาความขัดแย้งชายแดนใต้					
9	สัปดาห์สอบกลางภาค					
10-16	9. การสื่อสารเพื่อความเข้าใจอันดี - ทฤษฎีการสื่อสาร - วิวัฒนาการของความขัดแย้ง - ความขัดแย้งประเภทต่าง ๆ และวิธีการจัดการผ่านการสื่อสาร 10. สะท้อนการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ (เครื่องมือศึกษาชุมชน) - ความหมายและความสำคัญของการศึกษาชุมชน - ความสำคัญของข้อมูลและประโยชน์ของเครื่องมือศึกษาชุมชน - วิธีทำและการประยุกต์ใช้เครื่องมือศึกษาชุมชน - นำเสนอเครื่องมือศึกษาชุมชน (แผนที่เดินดิน และ Photo novella)	4	0	- บรรยายโดยใช้โปรแกรมนำเสนอและสื่อสารสองทาง เน้นการตั้งคำถามและคำตอบ และการให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น - ใบงาน เพื่อการเรียนรู้ ค้นคว้า และทบทวนความเข้าใจ - นักศึกษานำแนวคิดเกี่ยวกับสันติภาพและสันติศึกษามาประยุกต์ใช้ในการจัดการความขัดแย้งโดยสันติ ในสถานศึกษา - **จัดสอนเสริมให้นักศึกษาเกี่ยวกับสันติศึกษาสำหรับครู	- powerpoint - เอกสารประกอบ - การบรรยาย - ใบงาน - VDO	อ.วาริน นาราวิทย์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์		วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนรู้การสอนและ สื่อที่ใช้	สื่อที่ใช้ในการสอน	ชื่อผู้สอน
		ทฤษฎี	ปฏิบัติการ			
	11. การเขียนโครงการเพื่อสนับสนุนงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดน ภาคใต้ (ในสถานศึกษา) - โมเดลการมีส่วนร่วมกับชุมชน (ชุมชน ฮารปัน) - เครื่องมือวิเคราะห์ชุมชน (ต้นไม้ ปัญหา/ ภูเขาน้ำแข็ง) - การเขียนโครงการจากความต้องการ ของชุมชน - นำเสนอโครงร่างโครงการ (Project title) - วิพากษ์โครงร่างโครงการ - คัดกรองโครงการสู่การปฏิบัติจริง - มอบโจทย์โครงการ ป.บัณฑิต จิต อาสา 12 นำเสนอโครงการเพื่อสนับสนุนงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดน ภาคใต้ - นำเสนอในรูปแบบคลิปวิดีโอสั้น 3 นาที					

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์		วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนรู้การสอนและ สื่อที่ใช้	สื่อที่ใช้ในการสอน	ชื่อผู้สอน
		ทฤษฎี	ปฏิบัติการ			
	และ โปสเตอร์/ สไลด์ PPT - โครงการ ป.บัณฑิต จิตอาสา (มูลนิธิ เพื่อเด็กกำพร้า) 13. สันติวัฒนธรรม - แนวคิดสันติวัฒนธรรม - การส่งเสริมสันติวัฒนธรรม - สันติวัฒนธรรมในหลักการศาสนา - สันติวัฒนธรรมในจังหวัดนราธิวาส 14. การใช้สันติวิธีในชีวิตประจำวัน - วางแผนพฤติกรรมสู่สันติวิธีใน ชีวิตประจำวัน - ทบทวน และสรุปผลการเรียนรู้ตาม จุดประสงค์รายวิชา					
17	สอบปลายภาคการศึกษา					

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม ที่	การเรียนรู้ ด้าน	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนการ ประเมิน
1	คุณธรรม จริยธรรม	1) [●]มีความรู้ความเข้าใจในมโนทัศน์ เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ จรรยาบรรณวิชาชีพครูสำหรับการ สร้างสรรค์สังคมแห่งความรู้ 3) [●]นำความรู้ในคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ไปประยุกต์ใช้ในการ ดำรงชีวิตและประกอบวิชาชีพ	1. ประเมินจากการทำ กิจกรรมกลุ่ม 2. ประเมินจากงานกลุ่ม 1. ประเมินจากการทำ กิจกรรมกลุ่ม 2. ประเมินจากงานกลุ่ม 3. ประเมินจากเล่มโครง ร่างวิจัย 4. ประเมินจากเล่มวิจัย	ตลอดภาค การศึกษา ตลอดภาค การศึกษา	10%
2	ความรู้	2) [●]ตระหนักถึงคุณค่าและ ความสำคัญของศาสตร์วิชาชีพและ ศาสตร์เฉพาะด้านที่มีต่อการแก้ปัญหา และการต่อยอดองค์ความรู้ในการ ดำรงชีวิตและการประกอบวิชาชีพ	1. ประเมินจากการทำ กิจกรรมกลุ่ม 2. ประเมินจากงานกลุ่ม 3. ประเมินจากการ นำเสนอร่างโครงการ 4. ประเมินจากการ นำเสนอโครงการ 4. ประเมินจากการสอบ กลางภาคปลายภาค	ตลอดภาค การศึกษา 9-15 16	50%
3	ทักษะทาง ปัญญา	1) [●]มีกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริง การทำความเข้าใจและการประเมิน ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สามารถคิดและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล 2) [●]สามารถวิเคราะห์ข้อมูล หรือ ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและ	1. ประเมินจากเล่ม โครงการฯ 2. ประเมินจากการ นำเสนอร่างโครงการ 3. ประเมินจากเล่ม โครงการ 4. ประเมินจากการ นำเสนอโครงการ 5. ประเมินจากงานกลุ่ม 6. ประเมินจากแบบฝึกหัด 1. ประเมินจากเล่มโครง ร่างวิจัย	ตลอดภาค การศึกษา 9-15 15-16 ตลอดภาค การศึกษา 2-15 12-15	15%

กิจกรรม ที่	การเรียนรู้ ด้าน	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนการ ประเมิน
		ธรรมชาติ ตลอดจนสามารถใช้ข้อมูลสู่กระบวนการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีระบบเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีปัญญา 3) 【●】สามารถปรับตัวในสังคมแห่งการเรียนรู้และยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข	2. ประเมินจากการนำเสนอร่างโครงการ 3. ประเมินจากเล่มโครงการ 4. ประเมินจากการนำเสนอโครงการ 5. ประเมินจากงานกลุ่ม 6. ประเมินจากแบบฝึกหัด 1. ประเมินจากการทำกิจกรรมกลุ่ม 2. ประเมินจากงานกลุ่ม	16 16 ตลอดภาคการศึกษา ตลอดภาคการศึกษา	
4	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	1) มีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองและสมาชิกในสังคมหลักการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นกัลยาณมิตร 2) สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 3) ตระหนักถึงคุณค่าของการมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติด้วยจิตสาธารณะ 4) การพินิจพิเคราะห์ของบุคคลอื่นและเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำการเป็นสมาชิกที่ดีในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและองค์กรในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสังคม	1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 2. ประเมินจากงานกลุ่ม 1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 1. ประเมินจากพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ตลอดภาคการศึกษา ตลอดภาคการศึกษา ตลอดภาคการศึกษา ตลอดภาคการศึกษา	10%
6	ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้	1) 【●】มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดหลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ พัฒนาการ และการปรับพฤติกรรม เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการ	1. ประเมินจากการนำเสนองานกลุ่ม 2. ประเมินจากการนำเสนอร่างโครงการ 3. ประเมินจากการนำเสนอโครงการ	ตลอดภาคการศึกษา 12-15 16	15%

กิจกรรม ที่	การเรียนรู้ ด้าน	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนการ ประเมิน
		ชั้นเรียน และการประเมินผลการเรียนรู้ ในบริบทจริงได้อย่างเหมาะสม			

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

- ศิริกัญญา แก่นทอง. สันติศึกษาเพื่อพัฒนาสังคม (Peace Education for Social Development). [เอกสารประกอบการสอน]. นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์; 2564.
- วาริน นาราวิทย์. ประวัติศาสตร์สังคมพหุวัฒนธรรมชายแดนใต้. [เอกสารประกอบการสอน]. นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์; 2565.
- ณัฐินี ปิยะศิริพนธ์. ชุมชนพหุวัฒนธรรมท่ามกลางวาทกรรมชาตินิยมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย. รัฐศาสตร์ 2561;60:50-72.
- นิธิตา สิริพงศ์ทักษิณ. การจัดการความขัดแย้งเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ของชุมชนพหุวัฒนธรรม อำเภอยะวดี จังหวัดนครศรีธรรมราช [วิทยานิพนธ์]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2559.
- พัชรวาท วงษ์สุวรรณ. หลักนิติธรรมในการสร้างความสมานฉันท์โดย แนวทางสันติวิธี [เอกสารวิชาการส่วนบุคคล]. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ; ม.ป.ป..
- รัญญา กลั้วผิด. การจัดการความขัดแย้งที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของ บมจ. ธนาคารกรุงไทย สังกัดพื้นที่กลุ่มเครือข่ายภาคกลาง [วิทยานิพนธ์]. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2560.
- ไพรัชอล หะยีอาวัง, ปรีดี มะนิวัน. ประวัติศาสตร์บรรพบุรุษแห่งมวลมนุษยชาติสู่ภูมิภาคมลายู ความเป็นพหุชาติพันธุ์ ศาสนา ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. [รายงานวิจัย]. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี; 2564.
- ครองชัย หัตถา. ประวัติศาสตร์สังคมภูมิภาคมลายู แผ่นดินร่วมรัฐประวัติศาสตร์ร่วมรากในจังหวัดชายแดนภาคใต้. [รายงานวิจัย]. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ; 2564.
- ณัฐินี ปิยะศิริพนธ์, วสิน ทับวงศ์, นัทธมน ราชเสน. วัฒนธรรมร่วมรากสู่วัฒนธรรมร่วมสมัยกับการดำรงอยู่ของสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. [รายงานวิจัย]. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2564.
- เอกสารรวบรวมการถกเถียงผ่านเวทีคลับเฮาส์ "จากความขัดแย้งและความรุนแรงสู่สันติสุขที่

ยั่งยืนในจังหวัดชายแดนภาคใต้: จะไปต่อได้อย่างไร ?" (เอกสารรวบรวมสรุปองค์ความรู้ผ่านเวทีวิชาการบนช่องทางคลัสเตอร์ ได้รับสนับสนุนงบประมาณในการจัดเวทีวิชาการจากสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมกระบวนการพูดคุยสันติสุขในห้วงสถานการณ์โควิด 19)

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

1. ไพชวัล หะยืออวัง. ชาติพันธุ์และชาตินิยมมลายูกับการสร้างทัศนคติเชิงบวกของชนมลายูมุสลิมรุ่นใหม่ในสถาบันอุดมศึกษา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. [รายงานวิจัย]. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี; 2561.
2. ญุณฐินี ปิยะศิริพันธ์, พันธุ์พิพิธ พิพิธพันธ์, นัทธมน ราชเสน. ชุมชน 2 วิธี การดำรงความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมท่ามกลางวาทกรรมจิตสำนึกชาตินิยมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. [รายงานวิจัย]. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2561.
3. อิศรัญญ์ รินไธสง และคณะ. การศึกษารูปแบบการเมืองการปกครองและอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับบริบทพหุวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. [รายงานวิจัย]. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; 2562.
4. อิศรัญญ์ รินไธสง และคณะ. ความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางการเมืองระหว่างชุมชนกับ ศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองของประเทศ: ตัวแบบการกระจายอำนาจในการจัดการตนเองของชุมชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา. [รายงานวิจัย]. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; 2565.
5. ญุณฐินี ปิยะศิริพันธ์, วาริน นาราวิทย์, นัทธมน ราชเสน. การศึกษาเพื่อความมั่นคง : กระบวนการเชิงนโยบายต่อการสร้างแนวคิดการอยู่ร่วมกันในสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้ Education for Security: A Policy-oriented process to form a concept of coexistence in society in the deep south. [รายงานวิจัย]. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2566.
6. วาริน นาราวิทย์, มณฑกานต์ พิมเสน, ปพน บุชยมาลัย, ศรีนทร สุวรรณพงศ์. การวิจัยเชิงกระบวนการ โครงการเยาวชนไทยหัวใจเดียวกัน. [รายงานวิจัย]. นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์; 2567
7. สื่อการสอน PowerPoint
8. สื่อวีดิทัศน์ (CD, VDO)

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

1. อาริลักษณ์ พูลทรัพย์. เมื่อสมมติฐานถูกปฏิเสธรัฐไทยจะไปทางไหนดี?: จาก “Eudaimonia” ถึง “Gross National Happiness” สู่ “Pantheon of Peace”; ข้อเสนอแนะต่อรัฐไทยในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนใต้. เอกสารนำเสนอในการประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 9; 2551 ; คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

2. อารีฟิน บินจิ, อับดุลลอฮ์ ลออแมน, ซูฮัยมีย์ อิสมาแอล. ปาตานี ประวัติศาสตร์ และการเมืองในโลกมลายู. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา: มูลนิธิวัฒนธรรมอิสลาม ภาคใต้. 2558.
3. อารีฟิน บินจิ. ชีวประวัติและการต่อสู้ของอุลามาในแผ่นดินมลายู ชัยคุดาเวด อัล-ฟาฏอนี และเชค अबดุลชอมัด อัลฟาติมบันนี ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยาการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2564.
4. อารีฟิน บินจิ, อับดุลลอฮ์ ลออแมน และซูฮัยมีย์ อิสมาแอล. ปาตานี ประวัติศาสตร์ และการเมืองในโลกมลายู พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา: มูลนิธิวัฒนธรรมอิสลาม ภาคใต้. 2558.
5. รัตติยา สาและ. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างศาสนิกที่ปรากฏในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2544.
6. สุกัลักษณ์ กาญจนขุนดี. สันติภาพในเปลวเพลิง. กรุงเทพมหานคร: เนชั่นบุ๊คส์ อินเตอร์เนชั่นแนล. 2547.
7. สำนักจุฬาราชมนตรี. *ชี้แจงข้อเท็จจริงการบิดเบือนคำสอนของอิสลามในเอกสารเบอร์จีฮาด ดิ ปัตตานี (การต่อสู้ที่ปัตตานี)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักจุฬาราชมนตรี. 2547.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา 1.1 สนทนา และซักถามนักศึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม 1.2 นักศึกษากรอกแบบประเมินรายวิชาผ่านทางระบบออนไลน์
2. กลยุทธ์การประเมินการสอน 2.1 สนทนา ซักถามจากทีมผู้สอน 2.2 สนทนา ซักถามจากนักศึกษา 2.3 แบบประเมินรายวิชาผ่านทางระบบออนไลน์ 2.4 ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
3. การปรับปรุงการสอน ทางสาขาวิชาชี้พหุครูมีการประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทุกรายวิชา
4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา 4.1 คณะกรรมการทวนสอบที่คณะฯแต่งตั้งขึ้น 4.2 มีการทวนสอบระดับรายวิชา โดยอาจารย์ประจำสาขาวิชาเป็นกรรมการทวนสอบอย่างน้อย 1 คน ร่วมกับกรรมการวิชาการ 4.3 คณะกรรมการทวนสอบคัดเลือกรายวิชาเพื่อทวนสอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของรายวิชา กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่จะนำมาทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และดำเนินการคัดเลือกรายวิชาเพื่อมาทวนสอบ 4.4 คณะกรรมการ ตรวจสอบผลการให้คะแนนกับข้อสอบ รายงาน โครงการและอื่นๆ ที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย 4.5 คณะกรรมการทวนสอบวิเคราะห์ และสรุปผลการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการคณะฯเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป
5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา มีการนำผลการประเมินรายวิชาผ่านระบบออนไลน์ และการซักถามของนักศึกษามาใช้ในการปรับปรุงรายวิชาตามข้อเสนอแนะ และนำผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์มาใช้ในการวางแผนเนื้อหาที่จะจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนถัดไป

4. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการประเมินผล	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
สอบกลางภาค	สัปดาห์ที่ 9	20%
สอบปลายภาค	สัปดาห์ที่ 17	20%
การประเมินการทำงาน		
- แบบฝึกหัด/ใบงาน	สัปดาห์ที่ 1 และ 10	10%
- วิจัยเอกสารวิชาการ/ การนำเสนอ	สัปดาห์ที่ 8	15%
- โครงการงานชุมชน/ การนำเสนอ	สัปดาห์ที่ 16	25%
ประเมินความรับผิดชอบความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ	ตลอดภาคการศึกษา	10%